

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою університету
Протокол від 29.11 2018р. № 4
Голова Вченої ради
[Signature] М.С. Скиба

ПОГОДЖЕНО:

Науково-методична рада університету
Протокол від 28.11 2018р. № 3
Голова НМР
[Signature] А.С. Матюх

Науково-технічна рада університету
Протокол від 25.09 2018р. № 10
Голова НТР
[Signature] М.П. Войнаренко

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПЕДАГОГІЧНУ ПРАКТИКУ АСПРАНТІВ**

Хмельницький 2018р.

1. Загальні положення

1.1. Положення про педагогічну практику аспірантів Хмельницького національного університету (далі - Університет) регламентує порядок і форму проходження педагогічної практики аспірантами.

1.2. Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні є одним з етапів професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності, який має за мету закріпити навички практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі.

1.3. Положення розроблене відповідно до Постанови Кабінету Міністрів № 261 від 23.03.2016 р. «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

1.4. Організатором та базою для проходження педагогічної практики є кафедра, за якою закріплений аспірант.

2. Мета і завдання педагогічної практики

2.1. Метою педагогічної практики (далі ПП) аспірантів є набуття та вдосконалення навичок і вмінь навчально-методичної роботи.

2.2. У процесі проходження педагогічної практики аспіранти повинні оволодіти такими компетентностями:

2.2.1. Предметними, що є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

2.2.2. Передовими концептуальними та методологічними знаннями в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних галузей (знання та розуміння).

2.2.3. Розробкою та реалізацією проєктів, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявні та створити нові цілісні знання розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші завдання.

2.2.4. Критичний аналіз, оцінювання і синтез нових ідей.

2.2.5. Спілкування у діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в певній галузі наукової та/або професійної діяльності.

3. Програмні результати навчання

3.1. Знати та розуміти методологічні, концептуальні засади організації навчальних занять у вищій школі, викладання фахових дисциплін, діяльності викладача та діяльності студентів, теоретико-методичних аспектів організації наукової і педагогічної діяльності.

3.2. Вміти аналізувати робочі та навчальні програми фахових дисциплін, самостійно планувати структуру навчальних занять та розробляти методику їхнього проведення, здійснювати підготовку навчальних занять, організовувати навчально-виховний процес як взаємодію викладач-студент, оцінювати результати навчання відповідно до поставлених цілей, аналізувати проблемні ситуації, приймати рішення щодо їхнього вирішення.

3.3. Вміти критично аналізувати проведені заняття за визначеними критеріями, оцінювати власні педагогічні дії та дії студентів на кожному етапі процесу навчання відповідно до поставленої мети, робити висновки та самостійно приймати рішення щодо вдосконалення кожного етапу заняття, застосовувати методи об'єктивної діагностики знань студентів.

3.4. Вміти організовувати діалогічне спілкування зі студентами, застосовувати доцільні побудови для встановлення контакту з ними, стимулювати до активної роботи на заняттях, конструктивно спілкуватись з викладачами під час аналізу проведених навчальних занять.

3.5. Оволодіти методикою проведення лекційних, семінарських, практичних і лабораторних занять; новітніми педагогічними технологіями, активними та інтерактивними методами навчання, високою педагогічною культурою та професіоналізмом.

4. Зміст педагогічної практики

4.1. Визначення концептуальних засад організації педагогічної діяльності у вищій школі.

4.2. Ознайомлення з робочими програмами, змістом навчальних курсів (за фахом).

- 4.3. Планування структури, розроблення методики й здійснення підготовки до проведення лекційних, семінарських, практичних, лабораторних занять.
- 4.4. Написання планів-конспектів лекцій, семінарських, практичних чи лабораторних занять.
- 4.5. Моніторинг, аналіз та підготовка навчально-методичного забезпечення з дисципліни у вищій школі.
- 4.6. Проведення різних за формою навчальних занять.
- 4.7. Налагодження контакту й організація педагогічної взаємодії зі студентами.
- 4.8. Організація самостійної роботи студентів.
- 4.9. Впровадження у навчальний процес інноваційних освітніх технологій та авторських методик.

- 4.10. Вироблення індивідуального стилю організації педагогічної взаємодії та навчально-пізнавальної діяльності студентів.
- 4.11. Аналіз педагогічних ситуацій та самостійне прийняття рішень щодо вирішення проблем.
- 4.12. Відвідування й аналіз навчальних занять викладачів, проведених у закладі вищої освіти.
- 4.13. Здійснення аналізу проведених колегами та самостійно організованих навчальних занять.

5. Організаційні основи педагогічної практики

- 5.1. Загальний обсяг педагогічної практики складає 4 кредити ЄКТС (120 годин) у четвертому семестрі навчання.
- 5.2. Навчально-методична робота (підготовка до занять, методична робота, відвідування та аналіз занять, проведення консультацій, керівництво різними видами діяльності студентів) становить 70 навчальних годин практики.
- 5.3. На аудиторне навантаження (читання лекцій (за рішенням кафедри), проведення семінарських, практичних, лабораторних занять) відводиться 50 годин загального часу практики.
- 5.4. Захист практики здійснюється на засіданні кафедри і оцінюється за 100-бальною шкалою з метою одержання еквівалентних оцінок за національною шкалою та за шкалою ЄКТС і складається : проведення практики від 0 до 50 балів; захист практики від 0 до 50 балів.
- 5.5. Аспіранту, який не виконав програму практики, отримав негативний висновок щодо її проходження, або незадовільну оцінку за результатами захисту, надається право її повторного проходження та захисту у встановленому порядку.

6. Звітна документація

- 6.1. Після проходження педагогічної практики аспірант подає на кафедру такі документи:
- загальний звіт про проходження практики (містить стислий опис змісту роботи, додаток
 - план-конспект проведених залікових навчальних занять;
 - відгук наукового керівника про навчально-методичну роботу аспіранта.
- 6.2. Аспіранти, які проводять заняття за трудовою угодою в закладі вищої освіти, звільняються від практики з відповідним поданням на кафедру довідки з місця праці та вищезазначених документів.
- 6.3. У відділ аспірантури і докторантури аспірант подає на наступний день після захисту практики загальний звіт про проходження практики (додаток 1) та заліковий лист результатів педагогічної практики (додаток 2).

7. Права та обов'язки аспіранта

- 7.1. Аспірант має право з усіх питань, які виникають під час проходження педагогічної практики, звертатись до наукового керівника або завідувача кафедри, вносити пропозиції щодо вдосконалення організації практики.

7.2. Аспірант під час проходження практики за попередньою домовленістю має право відвідувати заняття викладачів Університету з метою вивчення методики викладання навчальних дисциплін та ознайомлення з передовим педагогічним досвідом.

7.3. Аспірант підпорядковується правилам внутрішнього розпорядку Університету, розпорядженням адміністрації та керівника практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, він може бути відсторонений від проходження практики.

8. Права та обов'язки керівника практики

8.1. Загальне керівництво педагогічною практикою аспіранта покладено на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант.

8.2. Безпосереднє керівництво педагогічною практикою, науково-методичне консультування та контроль за проходженням практики аспіранта здійснює науковий керівник, який:

- добирає тематику занять та навчальні групи для проведення педагогічної практики;
- надає методичну допомогу у плануванні та організації навчальної взаємодії;
- контролює роботу аспіранта, відвідування занять та інші види його роботи зі студентами, приймає заходи щодо ліквідації недоліків в організації практики;
- готує відгук про навчально-методичну роботу аспіранта під час проходження практики.

Перший проректор,
проректор з НП і наукової
роботи

М.П. Войнаренко

Завідувач аспірантури і
докторантури

В.І. Петяк

Хмельницький національний університет

Кафедра _____

ЗВІТ

про проходження педагогічної практики

аспіранта

Галузь знань _____
(шифр, назва)

спеціальність _____
(шифр назва)

Аспірант _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Завідувач кафедри

(ініціали, прізвище, науковий ступень)

(підпис)

Науковий керівник

(ініціали, прізвище, науковий ступень)

(підпис)

Заліковий лист результатів педагогічної практики

аспіранта _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

кафедри _____

1. ЗАЛІКОВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ (50 балів)							ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ
№ з/п	Дата	Група	Тема заняття	Оцінка (0-25 б.)	Науковий керівник	Підпис	
1							
2							

2. ПЛАН-КОНСПЕКТ ЗАЛІКОВОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ (30 балів)							ЗАХИСТ ПРАКТИКИ
№ з/п	Дата	Група	Тема заняття	Оцінка (0-15 б.)	Науковий керівник	Підпис	
1							
2							
3. РЕЦЕНЗІЯ ВІДВІДАНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАНЯТТЯ							
№ з/п	Дата	Група	Тема заняття	Оцінка (0-10 б.)	Науковий керівник	Підпис	
1							
4. ЗАХИСТ ПРАКТИКИ							
№ з/п	Завідувач кафедри				Оцінка (0-10 б.)	Підпис	
1							